

PM

Bedömning av påverkan på fladdermusfaunan inför en planerad utvidgning av Fläskebo deponi, Härryda kommun, Västra Götalands län.

Cowi AB

Dokumentuppgifter

Titel	Bedömning av påverkan på fladdermusfaunan inför en planerad utvidgning av Fläskebo deponi, Härryda kommun, Västra Götalands län
Version	2
Datum	2022-11-28
Uppdragsgivare	Cowi AB Box 12076 402 41 Göteborg
Uppdragsnummer	3054-01
Dokumentnummer	3054-01\10\PM001_3054-01
PM genomfört av	Stefan Pettersson

Syfte

EnviroPlanning AB har på uppdrag av Cowi AB genomfört en skrivbordsutredning inför planerna på att utöka den befintliga deponin vid Fläskebo, Härryda kommun (figur 1).

Syftet med detta PM är att utreda påverkan på fladdermusfaunan vid en utökning av deponin.

Figur 1. Planområde.

Inledning

Fladdermöss är fridlysta och enligt artskyddsförordningen 4 § är det förbjudet att döda eller fånga samt skada eller förstöra deras fortplantningsområden eller viloplatser. Genom fladdermusavtalet EUROBATS förbinder sig också Sverige att vidta åtgärder som främjar fladdermöss.

Det finns en rad faktorer som är betydelsefulla för fladdermöss. Tillgången på bra jaktbiotoper med en hög och jämn produktion av insekter är viktig och styr ofta om ett område är rikt på fladdermöss eller inte. Fladdermössens födosöksområden kan även variera geografiskt över säsongen, vilket bör beaktas. En ytterligare viktig faktor är tillgången till koloni- och viloplatser i anslutning till dess jaktområden.

Förutsättningarna för fladdermöss i stadsmiljö eller stadsnära miljö skiljer sig från mer lantliga miljöer. I stadsmiljöer finns, till skillnad från skogsmiljöer, ofta gott om kolonimöjligheter i form av hus och ofta även äldre solitära grova träd som ibland har håligheter. Dock tillkommer ljusföroreningar som påverkar olika arter i varierande grad. Vissa arter såsom nordfladdermus och dvärgpipistrell påverkas i mindre utsträckning än till exempel brunlångöra, vissa *Myotis*-arter, och barbastell, vilka är mer eller mindre ljusskyende. Graden av ljusföroreningar ökar globalt och kan leda till att vissa arter försvinner från den lokala fladdermusfaunan och det gäller även här i Sverige, både på lokal och regional nivå.

Områdesbeskrivning

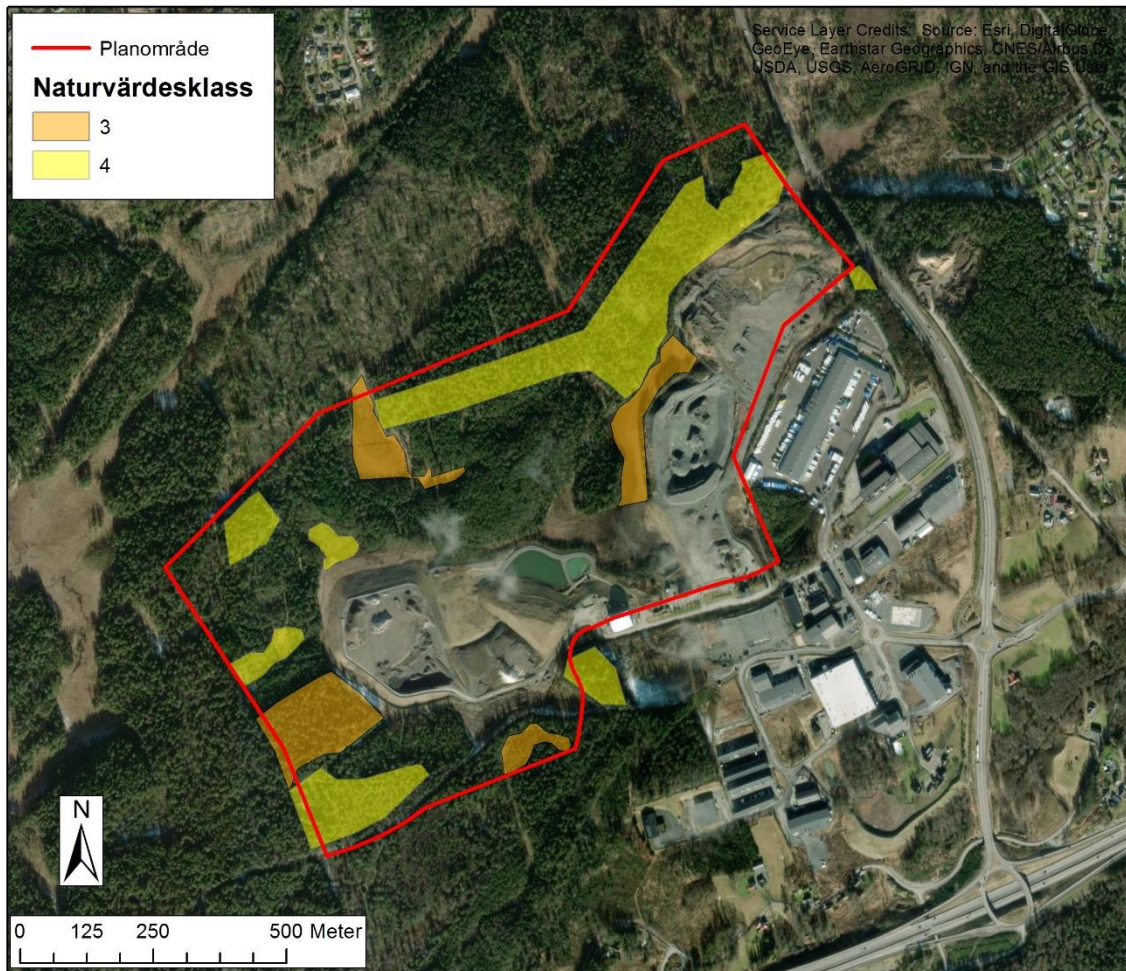
Deponin vid Fläskebo ligger cirka 2 kilometer nordost om Mölnlycke, 2,5 km väster om Landvetter (Härryda kommun) och cirka 1 km söder om Öjersjö (Partille kommun). Söder om projektområdet och dess anslutande skogsområde ligger Landvettersjön (figur 1).

Planområdet omfattar cirka 80 hektar, varav den nuvarande verksamheten upptar cirka 27 hektar. De övriga cirka 53 hektaren utgörs av skogsmark.

Naturvärdesinventeringen i området avgränsade nio ytor, varav fyra angavs ha påtagligt naturvärde (klass 3) och fem visst naturvärde (klass 4) (WSP 2021). De värden som angavs var något äldre barrskog på höjderna eller våtmarksytor i svackorna. Ett område hade även inslag av blandskog. Det finns inget i inventeringen som pekar på en hög förekomst av hålträd inom området, vilka har betydelse för fladdermössens tillgången till koloniplatser i skogsmiljö.

Skogsområdet väster om planområdet ansluter till Bråtaskogens naturreservat. Det finns gott om skogsområden även öster och väster om planområdet.

Det nuvarande arbetsområdet är inte särskilt ljusförorenat. Belysningen i området vid den befintliga deponin utgörs, enligt utsago, av tre högre lyktstolpar med starkare belysning än normalt. Även det nya området kommer av säkerhetsskäl att behöva belysas med liknande stolpar och belysning under arbetstid. Exakta lägen för framtida master är dock inte bestämt. Det finns även verksamheter öster om planområdet. Det är dock oklart hur belysningen ser ut där.

Figur 2. Planområdet och naturvärdeklassade ytor..

Bedömning

Fläskebo deponi ligger i ett skogsområde som avgränsas av Mölnlycke i sydväst, Landvetter i öster och Öjersjö i norr. Söder om området ligger Landvettersjön. Det har inte genomförts någon inventering av fladdermöss i området men andra inventeringar har visat på förekomst av fem till sex arter i närområdet (Artportalen 2022-10-25). En inventering inom projektområdet skulle sannolikt visa på förekomst av vissa av dessa fladdermusarter. De arter som främst kan tänkas är större brunfladdermus eller gråskimlig fladdermus, vilka ofta jagar i fritt luftutrymme (på högre höjd) och över stora avstånd. Påverkan på dessa arter bedöms som försumbar. Nordfladdermus och/eller dvärgpipistrell är också tänkbara. Båda dessa arter bildar främst yngelkolonier i hus under takpannor eller i ytterväggar. Inga byggnader finns dock inom påverkansområdet så bedömningen är att påverkan på dessa arter är försumbar. Vidare skulle de ljusskyende och skogslevande arterna mustasch-/taigafladdermus och brunlångöra kunna noteras. Sannolikheten att kolonier av dessa förekommer inom skogen bedöms som försumbar (se nedan). Att andra ovanligare eller rödlistade fladdermusarter förekommer inom påverkansområdet bedöms som försumbart. Oavsett om några av de ovan nämnda arterna förekommer inom fastigheten är bedömningen att en inventering av området inte skulle tillföra någon ytterligare information.

Den skog som kommer avverkas inom projektområdet utgörs huvudsakligen av medelålders granskog med inslag av tall samt mindre ytor lövblandad barrskog. Resultaten från naturvårdsinventeringen visade inte på någon förekomst av hålträd eller äldre träd med lös bark, vilka båda i princip utgör de enda kolonimöjligheterna för fladdermöss i skogsmiljö. Risker att yngelkolonier eller viloplats för fladdermöss förloras som en följd av avverkningen inom det nya deponiområdet bedöms därför som försumbart.

Bäst kolonimöjligheter för exempelvis nordfladdermus och dvärgpipistrell erbjuds sannolikt i de hus eller andra byggnader strax söder om planområdet vid Landvettersjön eller i Gökskullaområdet strax öster om planområdet.

Avverkningen av skogen inom området för den nya deponin skulle kunna innebära en förlust av födosöksområden för fladdermöss. Då liknande biotoper finns i närområdet, är bedömningen att förlusten av födosöksområden till följd av exploateringen är försumbar.

När det gäller skogslevande fladdermusarter såsom exempelvis mustasch-/taigafladdermus eller brunlångöra är bedömningen att den största negativa påverkan på den lokala fladdermusfaunan utgörs av hur hårt skogsbruket bedrivs i de miljöer som är värdefulla för fladdermöss (exempelvis äldre skog, raviner, lövrika miljöer, brynmiljöer, skog/träd längs vattendrag och hålträd).

Den nya belysningen i anslutning till den utökade deponin bedöms inte påverka nattlevande organismer i någon större utsträckning trots att armaturen är högre och starkare än normalt. Detta då verksamheten främst är förlagd till dagtid eller tidig kväll.

Sammanfattande bedömning

- Då hålträd, äldre träd med lös bark eller byggnader saknas inom projektområdets skogliga del saknas kolonimöjligheter. Sålunda bedöms negativ påverkan på yngelkolonier till följd av avverkning som försumbar.
- Negativ påverkan på födosöksområden för fladdermöss till följd av avverkning inom projektområdet bedöms som försumbar. Detta då liknande födosöksområden i skogsmiljö finns i närområdet.
- Arbetsområdet kommer belysas med ett mindre antal högre lyktstolpar med starkare belysning än normalt. Då verksamheten i området huvudsakligen sker under dagtid bedöms negativ påverkan till följd av ljusföroreningar vara försumbar.
- Störst negativ påverkan på den lokala fladdermusfaunans skogslevande arter bedöms utgöras av hur hårt skogsbruket bedrivs i närområdet.

Den sammanfattande bedömningen är att negativ påverkan på den lokala fladdermusfaunan till följd av de nya deponiyorna är försumbar.

Referenser

WSP 2021. Naturvärdesinventering – Fläskebo deponi, Härryda kommun, Västra Götaland.